Ч. 52 Неділя 7 (19) марта 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З краєвих соймів. — Естерґази о француских ґенералах. — Положенє на Филипинах).

В буковиньскім соймі відбувала ся вчера нарада над справою культури краєвої. Референтом сеї справи був пос. Стефанович. Президент краю обіцяв підперти заходи сойму в справі піднесеня рільництва краєвого і прискореня акциї в цїли піднесеня промислу в краю, де брак землї під управу а людий збільшило ся. Пос. Василько висказав за то подяку президентови краю.

В дальматиньскім соймі поставив пос. Троянович (Серб) внесенє взиваюче правительство, щоби оно виєднало амнестию для всїх еміґрантів, котрі брали участь в повстаню в Кривочинї (Боке дї Катаро).

В справі ревізиї процесу Драйфуса все ще не видко кінця, за то повно всїляких побічних епізодів, стоячих зі сею справою, тілько, що як то кажуть, не списав би їх і на воловій шкірі. До таких епізодів належить іменно розмова одного з редакторів француской ґазети „Matin" з бувшим капітаном Естерґазим в Льондонї. Суд який видав Естерґази о француских ґенералах може за острий але ледви чи зовсім несправедливий, бо звістно, що кождий ворог може другому найсильнїйше аж тоді допечи, коли о скілько можна поправдї викаже всї єго слабі сторони і всї провини. Естерґази не хотїв зразу нїчого говорити, але відтак розбалакав ся і став виговорювати на своїх давних приятелів. Сказавши що всї єго опустили і що він через два днї не їв нїчого а відтак розплакав ся і сказав: Можете розповісти, що Ви виділи як той „улан" плакав — бо так мене називають тоті ідіоти і бандити. Відтак сказав, що не буде дальше розкривати цїлої справи драйфусівскої, аж коли ґенеральний штаб припре єго до крайности і не поможе єму в єго спротиві против увільненя зі службы без пенсиї, він заговорить. Ґен. Боадефра назвав Естерґази лїнюхом і додав що того ґенерала має в своїх руках. Ґенерал Пеліє то честний чоловік. Ґенерал Мерсіє збрехав, коли заявив, що Естерґази не був нїколи аґентом ґенерального штабу. Ґенерал Роже (той сам, до котрого кинув ся був Деруледе і взивав єго до бунту) то найгірший дух Кавеняка і заразом честилюбивий та боягуз. Але найбільшим дураком то Кавеняк, котрого він (Естерґази) остерігав, щоби не дав ся зловити на сфальшований документ. Драйфус сто разів виноватий, Пікарт то найбільший падлюка сего столїтя. Ганрі був правдивим вояком. Коли згаданий журналїст заговорив про самоубийство Ганрі'го, відозвав ся Естерґази: А Ви дїйстно думаєте, що Ганрі сам собі житє відобрав? Ви то вірите? —

О положеню на Филипинах наспіли тепер такі вісти: Депеші, що походять із филипиньского жерела, говорять в противности до американьских о успіхах Филипинців. Дня 2 с. м. напало 10.000 Филипинців під командою местица Панізота на американьский табор під Паранаке (на полудни від Манїлї). Напад був зовсім несподіваний. Американцї стратили 123 убитих, 370 з них дістало ся до неволї а крім того забрали Филипинцї 6 скорострільних пушок і 500 візків з муницею. Дня 4 с. м. виступили були Филипинцї знову і підсунули ся близше міста, котре єсть зовсім замкнене, так, що ще лиш від моря можна єму довозити поживи. Через то настала в Манїлї велика нужда і дорожня. Дня 5 с. м. прийшло було до завзятої борби коло Санта Меза, в котрій виперто Американців з їх окопів і польних укріплень. Американцї стратили 63 людий. Ґенерал Гардет пробовав зробити випад, але мусів вертати назад. Сьвященики краяни проповідують сьвяту війну против Американців підчас коли іспаньскі черцї стануло по сторонї янків. Кажуть, що Американцї через Рим постарали ся о їх вплив і длятого католицкі сенатори голосували за прилученєм островів до Америки; католицкі монастирі мають длятого надію удержати ся при всїх тих посїлостях, які їм відобрав Аґінальдо. Зі всїх вістий виходить лиш то одно, що Американцї держать ся лиш по лїнію Пасіґ і на побережу. Ґенерал Дюі мав тяжко занедужати і просив телеґрафічно о урльоп. На єго місце має прийти ґен. Самсон.

Сойм краєвий.

На вчерашнім засїданю сойму, котре відбуло ся вечером, мотивував посол **Урбаньский** своє внесенє в справі зміни реґуляміну соймового в тім напрямі, щоби маршалок міг виключити посла з якогось засїданя і чотирох слїдуючих. Сему внесеню противив ся посол

16)

В ДЖУНҐЛЯХ.

(З анґлїйского — Ред'ярда Кіплїнґа).

(Дальше).

Ріккі-Тіккі всунув свою головку хлопцеви поза ковнїр і дивив ся цікаво по шиї в долину, обнюхував ухо — з гори і з долини — а коли побачив в серединї дірку, всунув там свій рожевий носик. Гаррі крикнув і став кидати ся, а Ріккі скочив на землю і взяв ся лизати собі лабки.

— Боженьку добрий! — відозвала ся Гаррі'го мама. — А люди кажуть, що отсе зьвірятко „дике"! Я гадаю, що оно длятого таке ласкаве, що ми з ним добре обійшли ся.

— Мунґи всї такі — сказав на то батько. — Доки Гаррі не буде єго мучити, не буде єго за хвіст в гору тягнути, або не буде єго замикати до клїтки, то він освоїть ся і лишить ся у нас. Не маєш чого дати єму попоїсти?

Гаррі побіг до кухнї і вирвав кухареви з рук кусень сирого мяса, що той аж став сварити ся. Покраяв мясо на маленькі кусники і годував ними Ріккі-Тіккі'го, котрий аж облизував ся. А коли вже Ріккі наїв ся, побіг до веранди, сїв собі там на сонци і надув ся аж красненький на нїм кожушок висушив ся до самої шкірки. Аж тепер почув він, як тут єму добре.

Та-же тут далеко лїпше як дома в старій норі — сказав він сам до себе. — Впрочім тут в отсім домі далеко більше річий, як коли небудь виділа вся моя родина разом. Мушу тут лишити ся, аж всему придивлю ся, все зміркую.

Через цїлий день лазив по всїх кутах, та нюхав. У ваннї до купаня мало що не пожив смерти; єго рожевий носик закрасив ся єму цїлий на чорно в каламари, а язик попік собі, коли хотїв покоштувати кінчик запаленого циґара, що якось загадочно виставало з уст великого мужчини. Вечером придивляв ся цікаво в дитинячій комнатї, як там запалювали лямпу, а коли Гаррі поклав ся спати, став Мунґо пробовати, чи панчішки або штанятка хлопця не були би на него. Відтак виліз по тяжких дубових ногах від ліжка аж на подушки і замкнув очи як би хотїв спати. Але він був такий невтомимий, що найменший шелест вже єго будив, і він зачинав зараз знов всюди чогось шукати і за чимсь нюхати. Гаррі'го мама і тато прийшли до комнати, щоби сказати „добра ніч", а Ріккі зиркнув на них з подушок.

— Нї, того вже годї — сказала мати. — Може ще Гаррі'го укусити.

— Єму то й не в гадцї. Противно, отсе мале зьвірятко ще лїпше стереже як пес. Коли би на примір влїзла до хати гадина....

Але мати Гаррі'го не хотїла й погадати, що то може бути щось такого страшного. А батько таки не без причини так говорив, бо комната, де Гаррі почував, була в самотній хатї край індийских джунґлїв.

На другий день прийшов Ріккі-Тіккі в пору на снїданок; приїхав веселий на плечи Гаррі'го до веранди і нюхаючи, втягав запах з чайника, з шинки, та яєць в свій носик, котрий через ніч так собі вилизав, що той став знову рожевий. Єму дали трохи солодких бананів і дрібку вареного яйця, а він з вдячности скакав всїм на колїна, та обнюхував руки. Він постановив був собі кріпко стати ся любимцем всїх, бо єго мати, що жила в родинї командуючого ґенерала в Сеґовлї, научила єго добре, як то треба робити. Наконець побіг Ріккі-Тіккі до города, щоби там подивити ся на все, що лиш можна видїти. Город був великий і лиш одна часть була управлена; там росли великі корчі рож, доокола котрих треба було зробити дванайцять великих кроків, щоби їх обійти, а крім того були там помаранчеві і цитринові дерева, що через цїлий рік були вкриті цьвітами і овочами. В другій дикій половинї города росла бамбусова троща і густа, в хлопа висока трава — словом, то було таке місце, що годї знайти кращого. Ріккі-Тіккі аж танцював з радости, та облизував собі губи. „Оттут то буде польованє!" — сказав він сам до себе, і з радости підоймив хвіст в гору так, що він став єму як щітка від фляшок. Відтак почвалував він стежками, забіг в гущавину, тут нюхав, там вітрив, аж нараз зачув в тернинї жалібний голос. То був Дерзі [1], пташок

---

[1]) Дерзі (Darsie) або птичка-кравець, єсть то птичка індийска, близька родом до нашого т. зв. воловика або волового очка, велика на 13 до 17 центим., оливково-зелена, з під споду біла. Она жиє парами і робить собі гнїздо в той спосіб, що притягає два великі листки дерева амальтус і

Окуневский. Остаточно відослано внесене до комісиї.

Сойм поручив Видїлови краєвому постарати ся о як найощаднїйше ведене руху на зелїзницях льокальних, і взвав правительство, щоби оно безпроволочно приступило до зріваня тариф для перевозу осіб і товарів на зелїзници Вигнанка-Скала-Іване пусте і Біла-Чортків-Залїщики з тарифами на шляху Тернопіль-Копичинцї.

При справі шкіл для сїльских господинь пос. Гаморак противив ся основуваню таких шкіл а пос. Окуневский і Жардецкий були за основуванем. — На інтернат в школї рільничій в Чернихові ухвалено кредит в сумі 9.370 зр. По довшій дебатї над справою школи в Чернихові ухвалено остаточно всї внесеня а по залагодженю ще поменьших справ закрито засїданє.

Новинки.

Львів дня 18-го марта 1899.

— **Іменованя.** Старший інжинер при краєвім бюрі меліорацийнім Тад. Сікорский іменований професором рільничої інжинериї в краківскім унїверситетї. — Інспектор евіденцийний грунтового катастру Володисл. Заклиньский іменований старшим інспектором.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пінїньский виїздить до Перемишля на торжественне посьвячене лат. епископа Преосьв. Пельчара, супротив чого не буде завтра авдиенциї.

— **З суду.** З причини великого числа кандидатів, допущених до канцелярийної практики, а малих виглядів, аби тілько осіб можна помістити на посадах канцелярийних, застановило ц. к. Міністерство судівництва поки-що приниманє канцелярийних практикантів.

— **Видїл фiлiї тов. „Просьвіта“ в Самборі** устроює збори просьвітно-економічні в Самборі з слїдуючою програмою: 1) Виклад о доборі насїня при засїві. 2) О садівництві. 3) Виклад економічний. Опісля наступить безплатне льосоване добірних щеп і насїня під засїв. З огляду, що до льосованя можуть приступити самі члени, котрі вплатили вкладку за рік 1898, то-ж просимо о вирівнанє вкладок і о приступуванє в члени. Речинець зборів буде невдовзї оголошений. — *Від Видїлу фiлiї „Просьвіти“ в Самборі.*

— **Загальні збори** „Товариства будови театру ім. Ів. Котляревского“ відбули ся в недїлю дня 12 с. м. в комнатах „Руской Бесїди“ у Львові. Явило ся звиш пів сотки членів. На зборах між иншим змінено статут і переведено вибір голови і его заступника та доповнено видїл новими чотирма членами. Головою вибрано проф. Ілария Огоновского а заступником проф. Ілїю Кокорудза. До видїлу увійшли: др. Євг. Озаркевич, Мих. Павлик, др. Коцовский і акад. Крушельницкий.

— **Еміґрацийна горячка.** З Станиславова пишуть: Від двох або трех місяцїв ладить ся більше число селян з села Побережа коло Єзуполя їхати до Канади і випродує тут цїле своє майно, аби зібрати грошї на дорогу і на загосподарованє в чужинї. Люди оповідають собі неймовірні річи о Канадї і вірять слїпо словам еміґрацийних аґентів. Однако певна річ, що оповіданя аґентів то чисті видумки, тим більше, що нашї кольонїсти, які вже суть від кількох лїт в Канадї, жалують, що еміґрували і раді би вернути назад до краю та не мають за що. Також з дописий, які містять ті еміґранти в американьскій „Свободї“ і в инших галицких ґазетах, виходить, що їм там дуже зле веде ся.

— **Огнї.** В Куликові погоріла оногди деревляна церков. Причина огня незвістна; зарядженo слїдство.

— **З Надвірнянщини** одержуємо отсе письмо з просьбою о поміщене: Мало есть нинї людий з так честним і добродїйним серцем, яке має Вп. п. Григорий Ґлуховский, властитель села Камінної, а заступник Маршалка повітового в Надвірній. Переконаний о добродїйствах того Вп. Пана, подаю ширшому кругови кілька прикладів, котрі дотичать школи, а решту полишаю. З початком року шкільного 1898/9, коли я обійняв посаду учителя, на засїданю Ради шкільної місцевої, внесено купити лямпу до салї шкільної. Вп. Ґлуховский яко місторпредсїдатель дарував па ту цїль 3 зр. з своєї кишенї. В межу з огородом шкільним був огород одного селянина до проданя. Той Добродїй не міг собі спокою найти доти, доки не купив того огорода і не віддав менї до ужитку. Честне серце Вп. Ґлуховского, котре знає обставини учителя, перемогло прикрі перепони і нинї школа в Камінній посїдає хороший кусень огорода. — Коло школи не було кирницї, постарав ся Вп. Ґлуховский і о те. Дав з свого лїса материял дубовий вартости 10 зр., постарав ся, що громада дістала каміне до мурованя даром, а сам що день по кілька разів трудив ся, щоби допильнувати роботи та щоби кирниця була добре викінчена. Та не тілько для самої школи есть таким добродїєм. Для мене яко для учителя, отець рідний лїпшим бути не може. — Коби в нашім краю було більше таких приятелів школи, то певно поступала би лїпше просьвіта межи народом, котрий умів з досьвіду розпізнати, що кукіль а що пшениця. Честь і слава Тобі Вповажаний Покровителю школи. — Камінна в марті 1899. — *Йосиф Яцоржиньский*, учитель.

— **Довгий вік.** Як доносить росийска ґазета „Петерб. Листок“ мешкає в Коломнї пенсионований ґенерал, що числить вже 120 лїт. Старушок ще такий здоровий, що приходить сам кождого місяця до каси по пенсию.

— **Пожар в ваґонї.** Про огонь, який вибух в зелїзничім поїздї на шляху між Ригою а Витебском в Росиї, доносять подрібнїйше: Дня 4-го с. м. біг поїзд з Риги до Витебска. До ваґона III. кляси війшла якась женщина і принесла з собою фляшку, котру вложила під лавку коло рури, що огрівала ваґон. У фляшцї був сірковий етер (анодина). Теплота рури розігріла фляшку і етер експльодував з великим гуком. В ваґонї повстав огонь і розширяв ся скоро навколо. Двері ваґона були зачинені, отже нїхто не міг видобути ся. Коли служба спостерегла огонь, жертв вже було богато, бо ваґон був людьми переповнений. Згоріло 7 осіб а 11 тяжко попарилось. Ранених відставлено до шпиталя в Ризї, де лїчать ся на кошт скарбу, а лекше ранені лежать дома.

— **Самоубийства в Чернївцях** тепер на дневнім порядку. В однім тижни лучило ся там вже трете самоубийство. В ночи з суботи на недїлю стрілив до себе з револьвера молодий урядник черновецкого маґістрату, Еміль Давидовский, їдучи у фіакрі. Єго відставлено до шпиталю, де на его житє не роблять найменшої надії. То самоубийство стоїть в звязи з намірен.м самоубийством 17-лїтної панни Г., славної краси, доньки учителя музики, котра перед кількома днями зажила досить сильну дозу фосфору.

кравець і его жінка. Они збудували собі були пишне гнїздочко, стуливши два великі листки і счепивши їх штучно в долинї. А в серединї виложили то гнїздочко вовною і всїлякими мягонькими материями. Тепер же посїдали коло гнїздка і стали плакати.

— А ви чого так плачете? — спитав Ріккі-Тіккі.

— Ох велике нещастє на нас впало! — відповів Дерзі, бо его самичка від плачу не могла говорити. — Одно з наших молоденьких випало вчера з гнїзда а Наґ его з'їв!

— Гм! — сказав на то Ріккі-Тіккі. — То, що правда, дуже сумно.... А хтож то той Наґ?.... Мусите менї вибачити, — бо я, бачите, не тутешний.

Дерзі і его жінка не відповідали нїчого, они залїзли в гнїздо і скулили ся там зі страху, бо онтам в грубій траві при самім сподї корчика тернини зашипіло — ох, так страшно зашипіло, що Ріккі - Тіккі зі страху аж на дві стопи взад скочив. А відтак щось вилазило із трави цаль за цалем — насамперед голова в широким чипцем аж показало ся цїле пять стіп довге тїло — тїло Наґа недоброї, чорної змиї Кобра ²). А відтак Наґ підняв голову, почав нею кивати то в гору то в долину, то в один бік, то в другий і через цїлий той час споглядав на Ріккі-Тіккі'го своїм поганим студеним поглядом змиї, котрий завсїгди буває однокавий, хоч би в голові і не знати які були гадки.

— Хто той Наґ? — зашипіло зпід розколеного язика. — Подиви ся на мене. То я Наґ. Видиш ту печать, яку великий бог Брама витиснув на моїм народї, за то що перша сотворена Кобра позволила богови спати спокійно в тїни свого розложеного чипця? Подивіть ся всї на мене і дрожіть!

Він розтягнув свій чипець цїлий як був широкий Ріккі-Тіккі добачив на нїм такий знак, як нїби очицї. Він на хвильку дійстно перепудив ся, але відтак пригадав собі хто він. Хоч ще нїколи не видів живої Кобри, то все-таки его мати годувала его досить часто неживими і він знав дуже добре, що задачею житя дорослого Мунґа есть вести борбу зі змиями і заїдати їх. Та й Наґ знав то також дуже добре і мимо того, що не спускав очий з Ріккі-Тіккі, в своїм холоднїм серци таки добре его напудив ся.

— Не плети дурницї! — відозвав ся до него Ріккі-Тіккі. — Брама чи не Брама — а ти би встидав ся та не їв писклят.— Наґ задумав ся, відтак вибалушив очи на траву поза Ріккі-Тіккі'м. Він знав, що Мунґо в городї то значить скорше чи пізнїйше погибель для его роду, отже взяв ся на хитрощі. Щоби Ріккі-Тіккі не дуже стеріг ся, він спустив голову в долину і нахилив трохи на бік.

— Поговорім на розум — відозвав ся він. Коли ти їш яйця, чому би менї не їсти молоденьких птичок.

— Поза себе! Подивись поза себе! — крикнув Дерзі.

Ріккі-Тіккі був за надто розумний, як щоби тратити богато часу на шукане. Він підскочив простїсенько в гору так високо як лиш був годен, а саме попід него пересунула ся шипячи голова Наґаін, підступної самички Наґа. Она полїзла була тихцем поза него, щоби підступом напасти на него і смерть ему зробити. Тож то зашипіла із злости, коли побачила, що то їй не удало ся. Ріккі кинув ся на Наґаіну і коби так був трохи старший, то був би знав, що тепер настала догідна хвиля, щоби їй одним укушенем кости в хрептї поломити. Він укусив — але бояв ся другого нападу і длятого не вкусив глубоко та не досить сильно — та заким ще докінчив свого дїла, відскочив та лишив Наґаіну, котра аж вила ся з болю.

Ти вороже нужденний, Дерзі! — зашипів Наґ і піднїс ся так високо як лиш міг, — але Дерзі заздалегідь побудував собі був гнїздо так високо, щоби его змиї не досягнули. Він біг собі по гиляцї і тїшив ся з того, що его ворог в своїй безсильній злости не може ему нїчого зробити.

зшиває їх боками до купи, починаючи з долини. Нитки до зшиваня робить собі та птичка сама і они суть навіть досить міцні.

²) Кобра — назва португальска — або змия очичник, буває на півтора до 2 метрів довга і має на карку чорні знаки, котрі, коли роздує шию так, що она зробить ся широка, як лопата, виглядають мов би очицї (окуляри). Длятого у Гіндів есть така повірка: Коли Будга одного дня ходив по земли і поклав ся на сонци, та заснув, прийшла кобра, роздула шию мов чипець і заслонила лице бога від сонця. Бог тим втїшив ся і обіцяв надїлити її якоюсь ласкою, але забув на то. Кобра тогди пригадала ся, бо соколи тогди дуже нищили її рід. Будга змилував ся тогди і дав кобрі очицї на карку, котрих соколи нїби то боять ся. Інди уважають ту гадину за сьвяту і говорять до неї, та просять, щоби она їх не кусала. Одного разу укусила та гадина писаря якогось раджі. Писаря того і гадину принесли до міста в коробцї, а раджа казав закликати рахманів (брамінів), котрі стали промавляти кобрі до розуму і серця, доказуючи, що того писаря треба конче для добра держави і він не повинен би вмерти. Відтак ще й загрозили кобрі, що її спалять разом з писарем, коли той умре. Та нїчого не помогло. Писар помер, а рахмани сказали тогди, що то бог за якісь гріхи казав гадинї укусити писаря, отже гадина не винувата; она сьвята і треба її пустити на волю. Князь так і казав зробити, а рахмани, коли гадину випущено за містом з коробки, ще й поклонили ся їй на пращанє.

— **Жертви.** На захоронку під управою С. С. Служебниць Прч. Діви Марії в місточку Печеніжині вволили зложити: Сьвітла Рада повітова в Коломиї 100 зр., Впр. крилошанин о. Симеон Ткачуник 2 зр., Вп. Станислав Лінде ц. к. староста 2 зр., І. Адлербаль 2 зр., Церков в Березові вижнім 4 зр. 62 кр., Вп. члени ц. к. суду повіт. в Печеніжині 2 зр., І. М. 1 зр. 50 кр., на храмі в Рунґурах зложено 2 зр. 1 кр., Вп. о. Иоан Рудницкий 1 зр., Вп. Тома і Мария Мосціцки з Рунґур 15 зр., з храму Покрова Прсьв. Бдці в Сопові 5 зр. 60 кр., з храму Сьв. Параскевії в Ключеві великім 3 зр. 30 кр., в день сьв. Вм. Димитрия в дочерній церкві в Печеніжині 6 зр. 38 кр., в день сьв. арх. Михайла в матричній церкві в Печеніжині 6 зр. 89 кр., в день Введения Богородиці в Марківці 4 зр. 4 кр., з запомоги від радника ц. к. Намістництва Вп. Северина Баньковского 5 зр., Мозес Розенкранц 2 зр., Ізраель Барон 1 зр., Всеч. Духовеньство деканата пістиньского зложило 15 зр., греко-кат. парохіяни в Молодятині зложили 6 зр. 90 кр. Ласкавим Добродіям складае комітет сердечне Спасибіг за їх жертви і звертае ся до їх милосердних сердець співчуючих недоли молодшої опущеної братиї, хотяйби найменшим датком до забезпеченя будучности тої добродійної інституциї ласкаво причинити ся. За комітет: *І. Штериковский.*

Господарство, промисл, торговля, гиґіена і виховане.

Добрі ради.

Переписка господарска.

Ревнительний читатель і абонент у Львові: Сердечно дякуемо за звернене уваги на походжене слова „каляфіор“ або „карафіол“, бо сим дали Ви нам нагоду як з одної сторони поправити зроблену при скорім писаню похибку стилїстичну в статейцї: „Кілька слів про карафіоли“ в „Добрих радах“ з дня 12 с. м., так в другої пояснити вповні походжене слова каляфіор або карафіол. Отже насамперед що-до нашої похибки: Слова, зазначені в згаданій статейцї в скобках: „(від німецкого Karfiol)“ відносять ся до походженя слова „карафіол“, в котрім звук „р“ есть очевидно походженя німецкого. Инша річ звідки пішло німецке слово Karfiol. Ви були так ласкаві, що пояснили нам взагалї походжене слова „карафіол“ або „каляфіор“ і пишете так: „В статиї „Кілька слів про карафіоли“ уже в тім заголовку е ошибка, бо пише ся поправно не „карафіол“ за німецким а також польским Karfiol, karafioł (противно, правильно по польски пише ся і говорить ся „kalafior“ — Ред. „Доб. Рад.“), але „каляфіор“ за італїяньским: calare = спускати або морщити ся і fiori = цьвітки; так calatifiori, cala(t)fiori значить: „зморщені цьвітки“ а то е точне представлене виду ростини повної у вершка“. На то позволимо собі ось що сказати: Повисше пояснене було би може й добре, як би оно дїйстно відповідало фактичному станови річи; тимчасом так не есть, бо „каляфіори“ не називають ся по італїяньски анї calatifiori анї (з пропущенем t або ti) calafiori але **cavolfiore** а то від слова cavolo = капуста і fiore = цьвіт, що відповідае фактичному станови річи і годить ся з німецким книжним словом Blumenkohl. Слово Karfiol есть народне, уживане лиш в деяких сторонах Німеччини. Чи оно пішло від італїяньского cavolfiore, чи може від анґлїйского cauliflower (вимавляе ся в приближеню „колліфльоир“) — се меншої ваги; але то певна річ, що слово „карафіол“ більше зближене до німецкого Karfiol як до італїяньского cavolfiore, і наше пояснене, поминувши стилїстичну похибку не було хибне. О скілько Ваше пояснене есть точне, видите тепер самі. Впрочім на одно вийде, чи будемо писати і говорити „каляфіор“ чи „карафіол“. Ми би були за уживанем слова „карафіол“ а то длятого, щоби ті, котрі не розуміють річи, не говорили, що Русини беруть живцем з польского слово „каляфіор“, котре поправдї таке польске як руске.

Ол. Трет. в Пох.: Чи можна вже тепер сіяти яре жито або овес і чи не пошкодять в разї засіяня ранні приморозки? В котрім місяци есть найлїпше сіяти овес і яре жито і чи добре було би посіяти тепер конюшину? При відповіди треба мати на увазі що околиця положена не далеко Підгіря (коло Богородчан). — Насамперед запамятайте собі, що нїяке збіже не родить ся від календаря, але від ґрунту, тепла, насіня і т. д. Для того при сіяню нїколи не треба держати ся календаря і не сіяти длятого, що того а того дня або того а того місяця треба сіяти. Щоби знати коли що посіяти, треба уважати на богато всіляких обставин. Длятого прочитайте собі то, що ми написали в послідних добрих радах під заголовком: „Коли пора сіяти“. Якже ми зі Львова можемо вгадати, коли Вам коло Богородчан що сіяти? От хоч би н. пр. таке: Вувае ранний овес, котрий потребуе 90 до 100 днїв; есть і пізний, що потребуе 105 до 125 днїв. Або може ми знаемо, який Ваш ґрунт і як він положений? Отже ще раз кажемо: прочитайте собі науку в попередних „Добрих радах“.

І. Михайл. в Гор.: Чи не можна би дістати на розплодок кнурика і льошку в „Товаристві господарскім“ у Львові? О скілько можемо знати, то не дістанете а то ось чому. Згадане товариство заводить лиш хліви зародові і дае 1 до 2 кнурів і 6 до 8 льох, але той хто їх дістае бере на себе і обовязки. Даром товариство не дае нїчого. Ми не маемо часу походити за сею справою і розвідати, але маемо перед собою конкурс краківского відділу того товариства господарского, а здаесь, що так само робить і львівский відділ: розписуе конкурс і ставить услівя, між иншими такі, що штуки зародові суть власностию товариства, але приховок може годівельник продати (першеньство купна мае товариство); годівельник мусить все так робити як товариство каже і т. д. Наконець годівельник приймае на себе зобовязаня супротив Товариства господарского на 10 літ. Вибачте, що ми зараз не відповіли, але слабуемо на очи, по ночах робити не можемо, а серед величезної кореспонденциї неодно перелїпить ся.

Мих. Явор. Устеріки: Я дуже рад Вашому знакомству і сердечно дякую, що Ви написали хто Ви. Прислані камінцї то ґіпс. Може бути, що тота печера в горах утворена із т. зв. капливцїв (сталяґміти і сталяктити). Але то, що там люди зіскробують зі стін, то певно не що иншого лиш вуглекисле вапно, а від того корова коли стратить молоко не дістане знову; може лиш бути так, що корова в наслїдок якоїсь слабости стратить хвилево молоко, а по тому подужае. Тимчасом дадуть їй того вапна з ґрисом і людем здае ся, що то оно помогло. На всякий случай, той хто продае то вапно або міняе за покладки, циганить хоч не сьвідомо; продае лік в добрій вірі.

Ціна збіжа: Віденъ 16 марта: Пшениця 9.90—11.20; жито 8.10—8.40; ячмінь 6.80—9.25; овес 6.10—6.90. — Тернопіль 11 марта: пшениця 9.06—9.15; жито 7.00—7.10; ячмінь 5.30—6.90; овес 6.——6.15; какуруза (стара) 5.30—5.40; гречка 6.60—6.75. — Чернівцї 14. марта: Пшениця 9.15—9.30; жито 7.60—7.70; ячмінь (броварний) 6.25—6.75; овес 5.80—5.90; ріпак 00.00—00.00; кукуруза 5.00—0·00 — Будапешт 16 марта: Пшениця 10.20—10 56; жито 7.75—7.95; ячмінь 0.00—0.00, овес 5.80—6.15. Ціна за 100 кільо. — Горох галицкий платять у Віднї по 9—12.50. — Сїмя конопельне в Тернополи по 10.40—11.00 зр.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Віденъ 18 марта. До Pol. Corr. доносять з Петербурга, що царева вдовиця вийде ще сего місяця до Копенгаґи, а цар з царицею поїдуть лїтом до Дармштадту.

Париж 18 марта. Сенат затвердив угоду межи Франциєю, Росиєю, Німеччиною, Австро-Угорщиною і Швайцариєю і др. державами в справі перевозу товарів зелїзницями.

Рим 18 марта. „Opinione“ і „Fanfula“ доказують, що стан здоровля Папи полїшае богато до бажаня, а тимчасом особи з окруженя Папи кажуть, що сьв. Отець зовсім здоров.

Ню-Йорк 18 марта. Готель Віндзор згорів а в нім погибло 25 людий, богато есть покалїчених.

За редакцию відповідае: **Адам Креховецкий.**

Ріккі-Тіккі сів собі на задні ноги та підпер ся хвостом зовсім так як кенґуру. Его очи стали зовсім червоні (а то у Мунґа знак его злости) і він став ляяти ся та сварити ся, але й розглядав ся при тім бистро на всї боки.

Наґ і Наґаіна тимчасом щезли в траві. Коли гадина хибить своєї цїли, то не зрадить ся нїколи, що хоче вробити. Ріккі-Тіккі не мав охоти гнати ся за втїкаючими в гущавину, бо не важив ся ставати до бійки з двома змиями. Побіг звідси і сів собі на висипану рінию стежку недалеко хати, та став роздумувати. Справа була для него досить важна і поважна. В старих книгах можна читати, що Мунґ шукае собі якогось зіля, коли змия его укусить, і тим зілем він лічить ся. Але тото балакане то байка. Укушене їдовитої змиї значить для Мунґа по найбільшій части смерть [3]). В такій борбі мусить він длятого як найлїпше увихати ся; рішене зависить від бистрости погляду і скорости тіла — то борба ніби о заклад межи киданем ся змиї а скоком Мунґа. А що нема так бистрого ока, щоби доглянуло, коли змия кине ся головою, то така борба сама про себе буває досить чудна і без додатку того чародійного зіля. Ріккі-Тіккі знав, що він не мае ще досьвіду (а під сим взглядом був він розумнійший як неодні хлопці, котрим здае ся, що они дуже мудрі) — але як-раз длятого був він гордий з того, що уйшов хитро нападу із заду. Сьвідомість того додала єму віри в себе самого, а коли Гаррі прибіг до него, він дав єму охотно пестити, бо то єму тепер належало ся. Нараз зашипів якийсь голос зовсім з близька: „Бийте ся, бо ось іде смерть!“ То був Караіт [4]), мала сіробрунатна гадина, котра хитро зарпвае ся в порох, так що єї не можна розпізнати. Мимо того, що караіт маленький, укушене его есть так само їдовите як і Кобри — ба Караіта боять ся ще більше, бо его не можна нїколи скорше добачити хиба аж тогди, коли вже за пізно.

Ріккі-Тіккі, що на своє щасте научив ся був мови ужів та змий (бо у Мунґів матери майже насамперед учать того своїх дїтий), вискочив борзо Гаррі'ви з рук. Він ішов, як би гойдав ся на ногах, бо такий хід мав вже по своїх родителях і ніби танцюючи підходив до Караіта. При тім виглядав так сьмішно, що Гаррі таки аж на голос розсьміяв ся; але той дивний хід у Мунґа мае для него велике значінє, бо через то може він, коли схоче, скочити в одній хвили на право або на лїво під тупим кутом. (Дальше буде).

[3]) Декотрі природослідники суть того погляду, що укушене кобри таки зовсім не шкодить мунґови, а на доказ того наводять оповідане Де Ве (Des Veux) про борбу мунґа з очичником. Другі знов кажуть, що мунґови укушене гадини лиш длятого не може пошкодити, що він вдуе на собі волос і гадина по правдї не може его укусити. Але то, мовби він якимсь зілем лїчив ся, есть дїйстно байка. — Тут треба ще додати, що мунґо есть дуже пожиточним зьвірятьком, бо нищить не лиш гадини, але й всїлякі инші шкідливі зьвірята. Коли в сїмдесятих роках в плянтациях цукрової тростини щури дуже розмножили ся і зачали були робити величезну шкоду, спроваджено мунґів, а ті до року зробили такий порядок, що принесли більше як на пів мілїона золотих пожитку.

[4]) Караіт або краіт, звана також бунґара, есть то досить мала гадина, бо найбільше на метер і чверть довга, темно брунатна, з яснїйшими поперечними смугами. Пес, укушений тою гадиною, зачинае до 20 мінут борзо і ніби перепуджений дихати, за три чверти години стае дуже неспокійний, відтак ніби дрімае, наконець дістае корчів і гине за 54 до 55 годин. Укушені птицї гинуть за півтора або дві години.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).